

ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น

กองการศึกษา เทศบาลตำบลน้ำสวย
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น

เทศบาลตำบลน้ำสวย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 57 รัฐต้อง (1) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ จัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงความภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

กองการศึกษาเทศบาลตำบลน้ำสวย ได้เล็งเห็นความสำคัญของปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น จึงได้สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล และเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ในการศึกษาปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป

1. ด้านเกษตรกรรม ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีโดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองใส่สภาวะการณ์ต่างๆ เช่น การเพาะปลูก การขยายพันธุ์ การเลี้ยงสัตว์ การเกษตรผสมผสาน การทำไร่นาสวนผสม การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร การแก้ปัญหาการเกษตร เป็นต้น

นายวิษณุ เพ็ญเสนา

ปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรม..การทำเกษตรอินทรีย์

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นาน้ำมัน บ้านเลขที่ 8 หมู่ที่ 3 บ้านน่าน้ำมัน

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

ได้ทำเกษตรอินทรีย์ในลักษณะเกษตรผสมผสาน เป็นการทำการเกษตรหลายอย่าง ทั้งปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ไปพร้อมๆ กันในพื้นที่เดียวกัน การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์นั้นต้องเกื้อกูลกัน เช่น มูลสัตว์เอาไปทำปุ๋ยคอก ผัก ผลไม้ เหลือจากขายเอามาใช้เลี้ยงสัตว์ และทุกกิจกรรมนั้นจะต้องเป็นการเกษตรแบบธรรมชาติไม่ใช้สารเคมี ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีใดๆ โดยได้เริ่มลงมือทำที่สวนของตัวเอง เรียนรู้ ทดลอง เพาะเลี้ยง จนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ สามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้กับชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เกิดรายได้ในครอบครัวและเพื่อพัฒนาอาชีพคนในชุมชน รวมทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียงได้อีกด้วย

2. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (การผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อชะลอการนำเข้าตลาดเพื่อแก้ปัญหาการบริโภคอย่างปลอดภัย ทำให้ชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ รวมถึงการผลิตและจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่นกลุ่มหัตถกรรม การจัดงาน การทอ การช่าง การทอผ้า การแกะสลัก เป็นต้น

นางมลิวรรณ พรหมมาสิทธิ์

ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม การทำตะกร้ามัดฟาง
ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน วังแคน บ้านเลขที่ 111 หมู่ที่ 7 ตำบลน้ำสวย
อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ผลิต

1. เชือกมัดฟางแบบสำเร็จรูป
2. โครงเหล็กทำตะกร้าที่ตัดโครงตามขนาดและรูปแบบที่ต้องการ
3. ไฟแช็ค

ขั้นตอนวิธีการผลิต

1. เริ่มแรกนำเชือก 1 เส้นมาตีให้แตกแล้วนำมาพันรอบโครงเหล็กตะกร้าให้มิดทั้งใบ
2. ขึ้นขอบของโครงเหล็กให้รอบทั้งกันและปากของตะกร้าโดยการสานหรือผูกเชือกมัดฟางแบบ ผูกไขว้ สลับซ้ายและขวา
3. ร้อยเชือกสานกันตะกร้า โดยใช้เชือกสอด 1 ช่อง เว้น 1 ช่อง แล้วเอาเชือกสองเส้นคู่หรือสี่เส้น นำมาผูกกันหรือสานให้เต็มส่วนกันตะกร้าเป็นลายขัด
4. ร้อยเชือกถักขึ้นลายขอบ การถักลวดลาย คือการขึ้นลายของขอบตะกร้าโดยใช้เชือกมัดฟาง ใส่หนึ่งเส้น เว้น 1 ช่อง จะเป็นหนึ่งตัวของสี่เส้น แล้วนำมาผูกหรือสานให้เป็นลายดอก แล้วจะขึ้นลวดลายตามแบบลายที่ต้องการ ถักจนเต็มถึงกันตะกร้าแล้วมัดติดกับส่วนล่างของกันตะกร้า และตัดเชือกด้วยไฟแช็คเพื่อไม่ให้เชือกหล่น ทำการถักสานจนเสร็จทั้งใบ

นางบุญเที่ยง สุจิมงคล

ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม การทำดอกไม้จากขวดพลาสติก
ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน โนนสวรรค์ บ้านเลขที่ 2 หมู่ที่ 2

ซอยเพี้ย - ภูมะแวง ถนนสายเพี้ย - ภูมะแวง

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

1. เริ่มจากคัดเลือกขวดพลาสติกที่มีสีสันต่างๆ นำขวดพลาสติกตัดคอขวดออก
2. ตัดเป็นกลีบดอกไม้ 5 กลีบ ตัดโค้งให้สวยงาม
3. จากนั้นนำฟูกันจุ่มสีน้ำ ทาเป็นดอกไม้สวยๆ
4. ตัดลวด ทำเป็นก้านดอกไม้สวยๆ ประดับสวน

เนื่องจากปัจจุบันการใช้ขวดพลาสติกในการเติมน้ำมีจำนวนมากและก่อให้เกิดจำนวนขยะจำนวนมากอีกด้วย ด้วยทางหมู่บ้านเรามีปัญหานี้เกิดขึ้นอยู่จึงตัดแปลงมาเป็นการสร้างอาชีพหรือรายได้ โดยการนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้และพัฒนาเป็นภูมิปัญญาอย่างหนึ่งของชาวบ้าน ในเขตเทศบาลตำบลน้ำสวย

นายหนูนิล แก้วชานตร

ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม การสานกระติบข้าว หวดนึ่งข้าว
ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นามอน บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ซอยเทศบาล 7/1
ถนนไร่ทาม - สงเปือย ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

เริ่มจากการตัดไม้ไผ่มาทำเป็นตอก (ไม้ตอก) เสร็จแล้วนำตอกมาตากแดด
ให้แห้งเพื่อป้องกันเชื้อรา แล้วจึงเริ่มสานเป็นกระติบข้าว หรือหวดนึ่งข้าวตามต้องการ
ส่วนมากเราจะเห็นกันเยอะ คือ กระติบข้าวที่มีลวดลายและสีสนสวยงาม
ซึ่งเกิดจากการย้อมตอกเป็นสีต่างๆ เมื่อนำมาสานจะเห็นลวดลายที่ชัดเจน สวยงาม
และยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าอีกด้วย

นางบุญเยี่ยม ชัยทิพย์

ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม การทอผ้ามัดหมี่
ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นาน้ำมัน หมู่ที่ 3 ตำบลน้ำสวย
อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

การคั่นเส้นพุ่ง นำเส้นไหมที่ลอกกาวแล้ว มาคั่นเส้นพุ่ง

โดยใช้โองมัดหมี่โบราณที่เป็นไม้มีหลัก 2 หลัก โดยการคั่นเส้นพุ่ง

แต่ละลายจะมีจำนวนลำไม้เท่ากันขึ้นอยู่กับลาย เช่น ลายหมี่ซ้อโบราณจะมีลำประมาณ 41 ลำ โดยแต่ละลำจะมี 4 เส้นด้าย โดยการทำให้คั่นตรงกลางระหว่างลำไว้ การคั่นเส้นพุ่งจะทำการคั่นประมาณ 2 รอบ ของแต่ละลำไปกลับ เมื่อทำการคั่นเสร็จแล้วให้ทำการมัดหัวลำตามไฟที่คั่นไว้

การมัดหมี่ เป็นกระบวนการมัดตามจุดจากลายที่ออกแบบด้วยเชือกฟางหรือเชือกชนิดอื่นๆ แต่ปัจจุบันนิยมใช้เชือกฟางเพราะหาซื้อง่าย และสะดวกกว่า หลังจากนั้นนำเส้นไหมออกจากโองมาย้อมสีตามเฉดสีที่ต้องการหรือตามการที่มัดหมี่ไว้ โดยบริเวณที่มัดหมี่ไว้จะไม่ติดสี สำหรับการย้อมผ้าต้องย้อมหลังการนำเส้นไหมที่ย้อมครั้งแรกตากแดดให้แห้งเสียก่อน

การมัดหมี่เริ่มด้วยการมัดเก็บขาว โดยการมัดหมี่ แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

1. การมัดลายทุกลายในหัวหมี่เดียวกัน
2. การมัดแยกแต่ละลายในหัวหมี่แล้วนำมาต่อในขั้นตอนการทอผ้า

การทอผ้ามัดหมี่ การทอผ้าจะเริ่มเมื่อเตรียมฟืม และเส้นพุ่งเสร็จแล้ว โดยใช้หลอดด้ายที่เรียงลำดับเฉดสีหรือลายไว้แล้วใส่ในกระสวยเพื่อทอด้วยการพุ่งกระสวยผ่านร่องสลับลำไปมา ซ้ายขวา จนสุดเส้นยืน

3. ด้านการแพทย์ไทยและแผนโบราณ หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชนโดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ ไทย เช่น หมอสมุนไพร หมอยากลางบ้าน หมอนวดแผนโบราณ หมอยาหม้อ เป็นต้น

นางบุญน้อม มณีกันตา

ปราชญ์ชาวบ้านด้านการแพทย์แผนไทยและแผนโบราณ

หมอนวดแผนไทย/หมอสมุนไพร

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นามอน บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 2

ถนนมิตรร่วมใจ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

การนวดขั้นพื้นฐาน-นวดเอวและหลัง

ท่าที่ 1 ลูบข้างลำตัว ลูบแนวกระดูกสันหลัง ลูบกล้ามเนื้อหลัง คลึงกล้ามเนื้อหลัง

ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อหลัง

ท่าที่ 2 คลึงแนวกระดูกสันหลัง

ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อคอ-หลัง ลดอาการเคล็ดขัดยอกจากการนอนตกหมอน

ท่าที่ 3 แยกกล้ามเนื้อหลัง

ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อทั้งสองข้างของกระดูกสันหลัง ช่วยยืดกล้ามเนื้อและผ่อนคลายกล้ามเนื้อหลัง

ท่าที่ 4 บิดกล้ามเนื้อปีก

ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อไหล่และหลัง

ท่าที่ 5 ลูบเอว บิดเอว

ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อบริเวณเอว หลัง ท้องและช่วยลดไขมันบริเวณเอว

ท่าที่ 6 ดัดสะโพก

ช่วยยืดกล้ามเนื้อและผ่อนคลายกล้ามเนื้อสะโพก

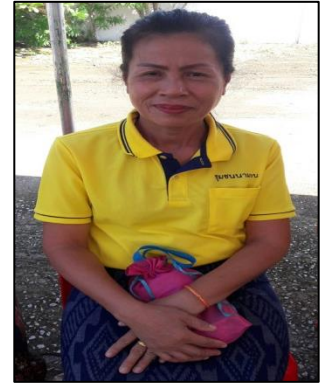
ท่าที่ 7 สับหลังแนวกระดูกสันหลัง สับหลังแนวขวางกระดูกสันหลัง ปรบมือที่หลัง

ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อบริเวณหลัง

ท่าที่ 8 ยืดและดึงหลัง

ช่วยยืดกล้ามเนื้อและผ่อนคลายกล้ามเนื้อหลังและสะโพก

ลูกประคบสมุนไพร ใช้ประคบเพื่อคลายเส้น เอ็น กล้ามเนื้อ ให้ความร้อนจากอาการเมื่อยล้า อ่อนเพลีย เพื่อให้เลือดไหลเวียนได้สะดวกดีขึ้น

4. ด้านศิลปกรรม หมายถึงความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ สาขาต่างๆ เช่น วาดภาพ (กิจกรรม) การปั้น (ประติมากรรม) นาฏศิลป์ ดนตรี การแสดง การละเล่นพื้นบ้าน นันทนาการ เป็นต้น

นายประจักษ์ สุจิมงคล

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม นักดนตรีพื้นบ้าน (หมอพิณ)

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน โนนสวรรค์ บ้านเลขที่ 2 หมู่ที่ 2

ซอยเพี้ย - ภูมะแวง ถนนสายเพี้ย - ภูมะแวง

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย โทร.

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

มีความสามารถด้านการตีพิณ และเล่นดนตรีพื้นบ้าน

นายอดุลย์ ทองเนื่อนิม

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม นักดนตรีพื้นบ้าน (หมอพิณ)

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นาน้ำมัน บ้านเลขที่ 6 หมู่ที่ 3

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

มีความสามารถด้านการตีพิณ และเล่นดนตรีพื้นบ้าน

นางยุพิน ทองเนื่อนิม

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม นักร้องหมอลำ

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นาน้ำมัน บ้านเลขที่ 6 หมู่ที่ 3

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

มีความสามารถด้านการร้องหมอลำ ลำเรื่อง ลำกลอน และสารพัน

5. ด้านปรัชญา ศาสนาพิธีกรรม ประเพณี เช่น ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อ และประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจ สังคม การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การประยุกต์ประเพณีบุญ เป็นต้น เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวช การประยุกต์ประเพณี บุญประเพณีข้าวเปลือก

ร.ต.ท. สามารถ สร้อยพรม

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศาสนา/วัฒนธรรม/ประเพณี/พิธีกรรม

หมอพรหมบายศรีสู่ขวัญ

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นามอน บ้านเลขที่ 116 หมู่ที่ 2

ถนนไร่ทาม - สงเปือย ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

เครื่องสังเวทหรือเครื่องบายศรีจะประกอบด้วยวัสดุและอุปกรณ์ 5 อย่าง ได้แก่ ข้าว ไข่ ขนมห่ม บายศรี และสิ่งของรองรับ (กระทงใบตองหรือกระทงกาบกล้วย)

พิธีสู่ขวัญเจ้าบ่าวเจ้าสาวในงานแต่งงานจะเริ่มจากเจ้าสาวจับพานบายศรีตรงหน้าเจ้าบ่าว ส่วนเจ้าบ่าวจะจับพานบายศรีตรงหน้าเจ้าสาว โดยจับไข้วให้แขนอยู่ด้านบนซึ่งเรียกกันว่า "สู่ขวัญกลับกาย" คือ แขนฝ่ายชายก่าย แขนฝ่ายหญิง และเริ่มสูตรขวัญ หลังจากนั้นผู้ที่ทำขวัญหรือ "หมอขวัญ" จะนำไข่ต้มมาเป็นของเสี้ยงทวย โดยปอกไข่แล้วตัดไข่เป็นสองซีกตามแนวตั้ง จากนั้นจะทำนายโดยดูจากไข่แดง หากเอียงไปด้านใดด้านหนึ่งแสดงว่ามีจิตใจโลเล แต่ถ้าไข่แดงอยู่ตรงกลางพอดีแสดงว่า ทั้งคู่มีจิตใจรักกันมั่นคง

จากนั้นจะขอให้ผู้หญิงที่เป็น "แม่ใหญ่" หมายถึง สตรีซึ่งมีคุณสมบัติดีงาม เป็นผู้ที่ได้รับการเคารพนับถือ อยู่ในศีลในธรรม สามียังมีชีวิตอยู่และมีสุขภาพแข็งแรง ยังรักใคร่กันดี มีชีวิตครอบครัวที่สมบูรณ์เป็นสุข ทำพิธีป้อนไข่ โดยเอาไข่ซีกบนกับปั้นข้าวเหนียวเล็ก ๆ ใส่ไว้ที่มือขวาเพื่อป้อนเจ้าบ่าว และเอาไข่ซีกล่างกับปั้นข้าวเหนียวขนาดเล็ก เท่ากัน ใส่ไว้ที่มือซ้ายเพื่อป้อนเจ้าสาว ขณะที่ป้อนจะเอามือขวาอยู่เหนือมือซ้าย ซึ่งในการป้อนไข่เจ้าบ่าวและเจ้าสาว

ต้องกินและกลืนจริงๆ ห้ามคายออกมาเด็ดขาด

หลังจากนั้นจะมีการผูกขวัญแก่คู่บ่าวสาว โดยให้บิดา มารดา ญาติ และแขกที่มาร่วมงานผูกข้อมือคู่บ่าวสาว จะผูกมือเดียวหรือทั้งสองมือก็ได้และอาจจะผูกเส้นเดียว หรือ 3 เส้น หรือ 5 เส้นก็ได้ การผูก 3 เส้น หมายถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ส่วนการผูก 5 เส้น หมายถึง พระพุทธเจ้า 5 พระองค์ ในพิธีผูกขวัญนี้พ่อแม่ฝ่ายเจ้าสาวจะเป็นคนผูกข้อมือให้เจ้าบ่าวและพ่อแม่ฝ่ายเจ้าบ่าวจะเป็นคนผูกข้อมือให้เจ้าสาว การปฏิบัติเช่นนี้เรียกว่า การรับขวัญเขยและรับขวัญสะใภ้

นางสาวเนตรชนก พันลูกท้าว

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศาสนา/วัฒนธรรม/ประเพณี/พิธีกรรม

ร่างทรงปู่หลุบ (ชุดสีชมพู)

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน เพี้ย บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 2

ถนนนิวิฐสมาจารย์ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

เครื่องสังเวย ประกอบด้วย กล้วยน้ำหว่า, สับประรด, มะพร้าว, หัวหมู, ไก่ต้ม, เหล้าขาว, ยาสูบ, หมากพลู เริ่มพิธีบวงสรวง (เลี้ยงบ้าน) ที่ดอนเจ้าปู่ เมื่อเจ้าปู่เข้าร่าง จะมีการแสดงเล่นดนตรีพื้นบ้านและรำโดยร่างทรง เมื่อเสร็จพิธีจะมีการผูกข้อมือข้อมือให้กับชาวบ้าน (หลานปู่) ที่มาร่วมในพิธีบวงสรวง หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าหลานขอขมาปู่ พิธีบวงสรวง (เลี้ยงบ้าน) นี้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ปีละ 2 ครั้ง หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “เลี้ยงขึ้น - เลี้ยงลง” เลี้ยงขึ้น จะทำพิธีบวงสรวงในช่วงเดือน 12 (ประมาณเดือนพฤศจิกายน) คือช่วงฤดูเก็บเกี่ยว (เอาข้าวขึ้นเล้า) เลี้ยงลง จะทำพิธีบวงสรวงในช่วงเดือน 6 (ประมาณเดือนพฤษภาคม) คือช่วงฤดูการผลิต (แรกนาขวัญ, ลงนา)

พิธีบวงสรวงหรือเลี้ยงบ้านนี้ จัดขึ้นเพื่อบวงสรวงผู้ปกป้องรักษาหมู่บ้าน (ปู่หลุบ) เจ้าที่ แม่ธรณี แม่โพสพ แม่คงคา เทวดาอารักษ์ และเพื่อให้ฝนตกตามฤดูกาล พืชผลอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตเต็มเม็ดเต็มหน่วย และยังเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบ้าน

นายฉันท์ ทะโพนชัย

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศาสนา/วัฒนธรรม/ประเพณี/พิธีกรรม มรรคคณายก

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน น้ำพุเหนือ บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 8

ซอยนิวิฐสมาจารย์ 3 ถนนไร่ทาม - สงเปือย

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

เป็นผู้ประสานงาน ติดต่อระหว่างวัดกับชาวบ้านในกิจการต่างๆ ของวัด หรือเป็นหัวหน้าในพิธีทำบุญ เช่น นำอาราธนาศีล อาราธนาพระปริตร นำถวายทาน ตลอดจนจัดแจงดูแลศาสนพิธีอื่นให้ถูกต้องเรียบร้อย

นายหภูมิตร ราชอินทอง

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศาสนา/วัฒนธรรม/ประเพณี/พิธีกรรม หมอธรรมกันไฟ

ที่อยู่ หมู่บ้าน/ชุมชน นามอน บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ซอยมิตรร่วมใจ

ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายละเอียดความเชี่ยวชาญ/ขั้นตอนการทำงาน

หมอธรรมกันไฟจะทำ พิธีป้องกันพิษไฟ พิษความร้อน (พิธีพาบไฟ) และจะทำพิธีป้องกันเสนียดจัญไร ภูตผี สัมภเวสี เพื่อไม่ให้มารบกวนแม่ลูกอ่อนและลูก ในระหว่างอยู่ไฟ หรือบางพื้นที่เรียกว่า “พิธีกินผี กินปอบ”

